

This file has been cleaned of potential threats.

If you confirm that the file is coming from a trusted source, you can send the following SHA-256 hash value to your admin for the original file.

f97f1805b014b41ab4d1331ad1bd0ca39ae159feaf4261c3d2fffb559b7b88a

To view the reconstructed contents, please SCROLL DOWN to next page.

اقتصاد بدون نفت - تعداد فیش : 33 ، تعداد مقاله : 0

بیانات در دیدار شرکت‌کنندگان در هشتمین همایش ملی نخبگان جوان 1393/07/30

حرف بسیار درستی را آقای ستاری عزیزمان اینجا الاین گفت: در کشوری و اقتصادی که متکی به منابع زیرزمینی است و ثروت باد آورده در آن کشور حاکم است، نخبه، نه شناسایی میشود، نه جذب میشود، نه اصلاً احتیاج به نخبه احساس میشود. وقتی قرار شد که ما این ثروت ذخیره‌ی تاریخی خودمان را از زیر زمین بکشیم بیرون، مدام خام‌فروشی کنیم، به حالت «بچه‌پول‌داری ملّی» - این‌جوری بگوییم؛ مثل بچه‌پول‌دارها که قدر پول را نمیدانند، هرچقدر دستشان باید خرج میکنند - کشور را بخواهیم اداره کنیم، آنجا نه نخبه شناسایی میشود، نه به نخبه احساس احتیاج میشود، نه نخبه میتواند نقش ایفا کند. نتیجه هم همین میشود که سرنوشت کشور می‌افتد دست آن کسانی که سیاست‌گذاران کلان دنیای نفت و منابع زیرزمینی‌اند. امروز این‌جور است: سیاست آنها این است که یک روز قیمت نفت تنزل پیدا کند؛ ناگهان شما می‌بینید ۲۰ دلار قیمت نفت تنزل پیدا کرد؛ تا دیروز مثلاً ۱۰۵ دلار می‌فروختند، حالا باید ۸۵ دلار بفروشند؛ اینها سیاستهای جهانی است. کشوری که اقتصاد خودش را بسپرد دست سیاست‌گذاران و طراحان و برنامه‌ریزان خارج از محدوده‌ی مصالح او، حال آینده‌ی آن کشور معلوم است. کشور باید با نیروی اداری اداره بشود؛ به تغییر درست ایشان، با ذخایر روی زمین یعنی استعدادهای درونی ما، نیروی انسانی ما، هوش جوانان ما، با اینها باید اداره بشود؛ اگر این شد، هیچ قدرتی در دنیا قادر نخواهد بود که سرنوشت اقتصادی کشور را یا هر آنچه به اقتصاد کشور ارتباط پیدا میکند، در دست بگیرد و ملعبه‌ی (۵) خودش قرار بدهد. بنابراین باید دنبال علم و تحقیق رفت. این کار، کار لازمی است.

بیانات در جلسه تبیین سیاست‌های اقتصاد مقاومتی 1392/12/20

نکته‌ی هفتم [از مؤلفه‌های سیاست‌های مقاومتی]، کاهش وابستگی به نفت است؛ یکی از سخت‌ترین آسیب‌های اقتصادی ما همین وابستگی به نفت است. این نعمت بزرگ خدادادی برای کشور ما در طول ده‌ها سال مایه‌ی فروریختگی‌های اقتصادی و فروریختگی‌های سیاسی و اجتماعی شد؛ باید ما یک فکر اساسی بکنیم. ما نمی‌گوییم از نفت استفاده نشود، [بلکه] تکیه‌ی ما بر استفاده‌ی حداقلی از فروش نفت خام است؛ نفت را میتوان به‌صورت فرآورده در اختیار گذاشت؛ که در این سیاست‌ها دیده شده. یک کار اساسی و مهمی که باید انجام بگیرد این است؛ این همت بلندی لازم دارد که ما در بند سیزده این سیاست‌ها به این پرداختیم و جداً باید این بند عملیاتی بشود.

بیانات در جلسه تبیین سیاست‌های اقتصاد مقاومتی 1392/12/20

نکته‌ی دوم [از انگیزه‌ها و عوامل تهیه‌ی سیاست‌های اقتصاد مقاومتی]، مشکلاتی است که داریم - مشکلات مزمن، مشکلات دیرپا - که اینها جز با یک حرکت اقتصادی جمعی مهم، امکان ندارد برطرف بشود؛ یکی از آنها وابستگی به نفت است که عرض کردیم، یکی از آنها عادت به واردات است - آن هم واردات بدون اولویت؛ عادت است که متأسفانه دچار آن هستیم و این عادت را هم نتوانستیم کنار بگذاریم؛ نگاهمان به تولید خارجی است - تورم مزمن، بیکاری، معیوب بودن برخی از ساختارهای اقتصادی ما، اشکال در نظامات مالی ما - نظامات پولی ما، نظامات بانکی ما، نظامات گمرکی ما - اشکال در الگوی مصرف، اشکال در مسئله‌ی تولید، اشکال در بهره‌وری؛ اینها مشکلات موجود کشور است، باید با اینها مقابله کرد. یکی از چیزهایی که هر انسان دلسوزی را و هر مسئول با همتی را برمی‌انگیزد که کاری و حرکتی از قبیل اقتصاد مقاومتی انجام بدهد، وجود همین مشکلات است. اینها جز با یک حرکت جهادی و جمعی و دلسوزانه و مستمر - با الزاماتی که دارد و عرض خواهم کرد - میسر نخواهد شد.

ابلاغ سیاست‌های کلی «اقتصاد مقاومتی» 1392/11/30

با هدف تأمین رشد پویا و بهبود شاخص‌های مقاومت اقتصادی و دستیابی به اهداف سند چشم‌انداز بیست‌ساله، سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی با رویکردی جهادی، انعطاف پذیر، فرصت ساز، مولد، درون‌زا، پیشرو و برون‌گرا ابلاغ می‌گردد:

...

۱۸- افزایش سالانه سهم صندوق توسعه ملی از منابع حاصل از صادرات نفت و گاز تا قطع وابستگی بودجه به نفت.

بیانات در دیدار رئیس و اعضای مجلس خبرگان رهبری 1392/06/14

امروز شما ملاحظه کنید، وقتی روی نفت ما فشار می‌آورند، ما دچار مشکل میشویم، این ناشی از چیست؟ ناشی از این است که ما تکیه‌مان را به نفت از بعد از دوره‌ی جنگ و پایان جنگ تا امروز، نتوانستیم کم کنیم، اگر ما تکیه‌مان را به نفت کم میکردیم، فشار بر روی نفت این‌قدر برای ما سخت تمام نمیشد.

بیانات در دیدار رئیس‌جمهور و اعضای هیأت دولت 1392/06/06

مراکز تحقیقاتی ما، پارک‌های علمی - فناوری ما، دانشگاه‌های ما در بخش‌های مختلف، در حال جوششند؛ این باید متوقف نشود. در زمینه‌ی اقتصاد هم این آن چیزی است که به ما کمک اساسی خواهد کرد؛ یعنی اگر ما نتوانستیم کار علمی را پیش ببریم و علم را اقتصادی کنیم - که حالا اشاره خواهم کرد - قطعاً در زمینه‌ی اقتصاد از فروش نفت و از خام‌فروشی‌هایی که داریم و مانند اینها، برای ما بسیار پر صرفه‌تر خواهد بود.

امسال در دیدار ماه رمضان - حالا یادمان نیست که اساتید دانشگاه بودند، یا دانشجویها؛ در یکی از این دو دیدار - یکی از حضار يك سخنرانی‌ای کرد، يك عنصری را، يك محصولی را معرفی کرد که درآمد آن برای کشور چندین برابر - که حالا من چون یادمانده متأسفانه، نمیتوانم بگویم؛ البته یادداشت کرده‌ام - بیشتر از درآمد مثلاً فرض کنید که نفت ما است یا گاز ما است که اگر چنانچه روی آن محصول کار بکنیم که مشتری هم در دنیا دارد، علاقه‌مند هم دارد، برای ما هم مشکلات تولیدی ندارد، میتوانیم چنین درآمدهایی داشته باشیم؛ یعنی واقعاً یکی از کلیدهای حل مشکلات اقتصادی و معضلات اقتصادی ما، تکیه‌ی روی علم است.

بیانات در حرم مطهر رضوی 1392/01/01

البته من این را بگویم - این را یک بار دیگر هم چند ماه قبل از این گفتم - که آمریکائی‌ها اظهار خوشحالی کردند و گفتند که فلانی اعتراف کرد که تحریمها اثر گذاشته. بله، تحریمها بی‌اثر نبود؛ میخواهند خوشحالی کنند، بکنند. تحریمها بالاخره اثر گذاشت؛ این هم یک اشکال اساسی در خود ما است. اقتصاد ما دچار این اشکال است که وابسته‌ی به نفت است. ما باید اقتصاد خودمان را از نفت جدا کنیم؛ دولتها ما در برنامه‌های اساسی خودشان این را بکنجانند. من هفده هجده سال قبل به دولتی که در آن زمان سر کار بود و به مسئولان گفتم کاری کنید که ما هر وقت اراده کردیم، بتوانیم در چاههای نفت را ببندیم. آقایان به قول خودشان "تکنوکرات" لیخند انکار زدند که مگر میشود؟! بله، میشود؛ باید دنبال کرد، باید اقدام کرد، باید برنامه‌ریزی کرد. وقتی برنامه‌ی اقتصادی یک کشور به یک نقطه‌ی خاص متصل و وابسته باشد، دشمنان روی آن نقطه‌ی خاص تمرکز پیدا میکنند.

بیانات در دیدار کارگزاران نظام 1391/05/03

مسئله‌ی اقتصاد مهم است؛ اقتصاد مقاومتی مهم است. البته اقتصاد مقاومتی الزاماتی دارد. مردمی کردن اقتصاد، جزو الزامات اقتصاد مقاومتی است. این سیاست‌های اصل ۴۴ که اعلام شد، میتواند یک تحول به وجود بیاورد؛ و این کار باید انجام بگیرد. البته کارهایی انجام گرفته و تلاش‌های بیشتری باید بشود. بخش خصوصی را باید توانمند کرد؛ هم به فعالیت اقتصادی تشویق بشوند، هم سیستم بانکی کشور، دستگاه‌های دولتی کشور و دستگاه‌هایی که میتوانند کمک کنند - مثل قوه‌ی مقننه و قوه‌ی قضائیه - کمک کنند که مردم وارد میدان اقتصاد شوند. کاهش وابستگی به نفت یکی دیگر از الزامات اقتصاد مقاومتی است. این وابستگی، میراث شوم صد ساله‌ی ماست. ما اگر

بتوانیم از همین فرصت که امروز وجود دارد، استفاده کنیم و تلاش کنیم نفت را با فعالیتهای اقتصادی درآمدزای دیگری جایگزین کنیم، بزرگترین حرکت مهم را در زمینه اقتصاد انجام داده‌ایم. امروز صنایع دانش‌بنیان از جمله کارخانه‌ای است که میتواند این خلأ را تا میزان زیادی پر کند. ظرفیتهای گوناگونی در کشور وجود دارد که میتواند این خلأ را پر کند. همت را بر این بگذاریم؛ برویم به سمت این که هرچه ممکن است، وابستگی خودمان را کم کنیم.

بیانات در دیدار فعالان بخش‌های اقتصادی کشور 1390/05/26

ما باید به اینجا برسیم و بتوانیم خودمان را از درآمد نفت واقعاً بی‌نیاز کنیم. یکی از بزرگترین بلیات اقتصاد ما، و نه فقط اقتصاد ما، بلکه بلیات عمومی کشور، وابستگی ما به درآمد نفت است.

من چند سال قبل از این گفتم - البته آن وقت مسئولین دولتی از این حرف هیچ استقبال نکردند - ما باید به جانی برسیم که اگر یک روزی به خاطر فضای سیاسی، اقتضات سیاسی، یا اقتضات اقتصادی در دنیا، اراده کردیم که صادرات خودمان را مثلاً برای مدت پانزده روز یا یک ماه متوقف کنیم، بتوانیم. شما ببینید این کار چه قدر عظیمی را برای یک کشور تولید کننده نفت به وجود می‌آورد که یک وقت اگر اراده کرد، بگوید آقا من از امروز تا بیست روز نفت صادر نمیکنم. ببینید چه حادثه‌ای در دنیا به وجود می‌آید. امروز ما نمیتوانیم این کار را بکنیم، چون به این درآمد احتیاج داریم. اگر یک روزی اقتصاد کشور از درآمد نفت و صادرات نفت بریده شود، این توان را ملت ایران و نظام اسلامی در ایران به دست خواهد آورد؛ که تأثیرگذاریش در دنیا فوق‌العاده است. ما باید به اینجا برسیم. خب، این حمایت میخواهد؛ باید از صادرات حمایت بشود.

بیانات در حرم مطهر رضوی در آغاز سال 1390/01/01

از جمله کارخانه‌ای که باز همت مضاعف را در زمینه اقتصاد نشان میداد، افزایش صادرات غیرنفتی است. بودجه‌ی کشور ما متأسفانه از ده‌ها سال پیش به این طرف، وابسته‌ی به نفت است. این روش را همه‌ی اقتصاددانهای دلسوز رد میکنند؛ این روش در کشور ما عادت شده است. نفت را استخراج کنند، بفروشند، از پول آن کشور را اداره کنند؛ این شیوه‌ی غلطی است. من سالها پیش این را گفتم که یکی از آرزوهای من این است که یک روزی ما بتوانیم کشور را جوری اداره کنیم که حتی اگر لازم بود، یک قطره نفت هم صادر نکنیم و کشور اداره شود. این چیزی است که تا امروز پیش نیامده است. البته کار آسانی هم نیست، کار بسیار مشکلی است. افزایش صادرات غیرنفتی موجب میشود که ما به این هدف نزدیک شویم؛ و این کار دارد انجام میگردد. سال 89 گام بلندی در این راه برداشته شد.

بیانات در دیدار مردم به مناسبت عید غدیر 1388/09/15

در قضیه‌ی هسته‌ای آنچه که ایران به دنبال آن است، دانش مورد نیاز است؛ دانشی که اگر امروز ملت ایران آن را دنبال نکند، فردا دیر خواهد بود؛ فردائی که نفتی به کار نباشد و همه‌ی چرخهای اقتصادی دنیا بر اساس نیروی هسته‌ای حرکت کند و ملت ایران دستش خالی باشد؛ بنشیند منتظر که دیگران به او کمک کنند؛ آنها این را میخواهند. مسئله‌ی هسته‌ای ما این است؛ من بارها گفته‌ام. ما امروز برای دانش هسته‌ای که برای ما مهم است، کار میکنیم که بیست سال دیگر، سی سال دیگر، فرزندان ما، جوانان ما، نسل آینده، ملت بزرگ ایران، آن روز دستش به طرف غربیها دراز نباشد. غربیها امروز که نفت مال ماست، از زمین ما نفت استخراج میشوند و به آنها داده میشود، دارند برای همین نفت به ما زور میگویند! - امروز این نفتی که از چاه‌های این منطقه بیرون می‌آید، سودش برای دولتهای غربی از سودش برای کشورهای نفت‌خیز بیشتر است! - امروزی که نفت مال ماست، در اختیار ماست، دست ماست، زورگوئی میکنند، فردا که ما بخواهیم انرژی هسته‌ای را از خود آنها بگیریم، شما ببینید چه بر سر ملتها می‌آید. نظام جمهوری اسلامی فکر آن روز را میکند. لذا امروز اصرار میکند که ما بایستی این علم را، این فناوری را، این دانش را، این تمکن را برای خودمان کسب کنیم. آن وقت جنجال راه می‌اندازند در دنیا که چرا میخواهید شما این را کسب کنید؟ و تهمت میزنند، افکار عمومی را گمراه میکنند که اینها دنبال بمب اتمند، اینها فلانند.

ابلاغ سیاست‌های کلی برنامه پنجم توسعه 1387/10/21

22. تغییر نگاه به نفت و گاز و درآمدهای حاصل از آن، از منبع تأمین بودجه عمومی به «منابع و سرمایه‌های زاینده اقتصادی» و ایجاد صندوق توسعه ملی با تصویب اساسنامه آن در مجلس شورای اسلامی در سال اول برنامه پنجم و برنامه ریزی برای استفاده از مزیت نسبی نفت و گاز در زنجیره صنعتی و خدماتی و پایین دستی وابسته بدان با رعایت:

- 1- 22. واريز سالانه حداقل 20 درصد از منابع حاصل از صادرات نفت و گاز و فرآورده‌های نفتی به صندوق توسعه ملی.
- 2- 22. ارائه تسهیلات از منابع صندوق توسعه ملی به بخش‌های خصوصی، تعاونی و عمومی غیردولتی با هدف تولید و توسعه سرمایه گذاری در داخل و خارج کشور با در نظر گرفتن شرایط رقابتی و بازدهی مناسب اقتصادی.
- 3- 22. قطع وابستگی هزینه‌های جاری دولت به درآمدهای نفت و گاز تا پایان برنامه.

بیانات در دیدار نخبگان جوان دانشگاهی 1387/06/05

علم مایه‌ی قدرت و ثروت است. کشور شما و نظام جمهوری اسلامی باید به این قدرت و اقتدار دست پیدا کند تا بتواند از ملت خود، از کشور خود، از ارزش‌های خود و از نظام خود پشتیبانی کند و مصونیت ببخشد که قدرت فایده‌اش این است؛ اقتدار برای زورگویی به دیگران نیست، برای جلوگیری از زورگویی دیگران است؛ و در کنار این به ثروت احتیاج دارد تا بتواند مشکلات گوناگونی را که میراث سال‌ها حکومت استبدادی در این کشور است برطرف کند، باید علم را به دست بیاورد. برای یک ملت، علم وسیله‌ای است برای رسیدن به اقتدار ملی و ثروت ملی. البته این‌ها ثروت و پول لازم دارد؛ پول را هم از همین راه باید به دست بیاوریم... آن روزی که ما بتوانیم درآمد کشور را از راه دانش‌مان به دست بیاوریم و در چاه‌های نفت را پلمب کنیم، آن روز برای ما روز خوبی است. امروز ما داریم از ذخایرمان می‌خوریم. بیشتر بودجه‌ی کشور از نفت است. نفت ذخیره‌ی ماست. گنجینه‌مان را داریم تخلیه می‌کنیم؛ از روی ناچاری. باید روزی برسد که این ملت بتواند از دانش خود ثروت تولید کند. آن وقت خود آن ثروت به پیشرفت دانش کمک خواهد کرد... دائماً هم‌افزایی به‌وجود می‌آید. البته جهت‌گیری‌ها، باید جهت‌گیری‌های درست و معنوی و الهی باشد.

بیانات در دیدار نخبگان جوان دانشگاهی 1387/06/05

این دنیائی که در اختیار ماست، این زمینی که در اختیار ماست، این موادی که در اختیار ماست، ای بسا میلیونها برابر بهره‌ای که امروز بشر از آنها استفاده میکند، قابل بهره‌برداری باشد. از همین آب، از همین خاک، از همین هوا، از همین موادی که در زیر زمین هست و از همین چیزهائی که در اختیار ماست و ما ارزش اینها را نمیدانیم، ای بسا بشر در آینده بهره‌های خیلی فراوانی ببرد. ما امروز نفت را میسوزانیم؛ ممکن است در آینده، بهره‌مندی‌هائی از نفت برای بشر به دست بیاید و به قدری ارزشمند بشود که هیچ عاقلی حاضر نباشد یک قطره‌ی نفت را بسوزاند؛ به جای آن از انرژیهای دیگر استفاده کنند. شما ببینید، امروز از زباله‌ی شما بازیافت مواد باارزش میکنند. خب، زباله زباله است؛ این یک مثال خیلی کوچک است. خیلی از چیزها هست که ممکن است از آنها استفاده بشود؛ به چه وسیله میشود آنها را فهمید؟ به چه وسیله میشود به راه‌های ذه‌ی طبیعت پی برد و راه برد و از آنها استفاده کرد؟ به وسیله‌ی علم. اینی که پیغمبر میفرماید: «اطلبوا العلم و لو بالصَّین»، نمیخواهد بگوید بروید فلسفه یا فقه را از چین یاد بگیرید؛ بروید دانش را - هر دانشی؛ علم و آنچه که بر علم مترتب میشود یعنی فناوری و توانائیهای فراوان سرچینهای بشری - یاد بگیرید؛ اینها چیزهای لازمی است. خب، این یک مقداری پرداختن به مسائل بدیهی بود؛ یعنی بنده تصور هم نمیکردم که در بین شما جوانان نخبه کسی باشد که در این زمینه شک و تردیدی داشته باشد و تصور کند که حالا اسلام چه میگوید.

بیانات در دیدار جمعی از اساتید و فضلا و مبلغان و پژوهشگران حوزه‌های علمیه کشور 1386/09/08

ما امروز داریم فکر روزی را میکنیم که کشور ما نفت نداشته باشد؛ انرژی، انرژی بدون نفت. کشوری که نفت ندارد، شاید در منابع دنیا هم نفت باقی نماند. دنیا دارد فکر انرژی آن روز را میکند. ما هم با این دردسرهایی که ملاحظه میکنید، ایستاده‌ایم برای اینکه آن آینده را، امروز تأمین کنیم. اگر نکنیم، آن روزی که نفت تمام میشود، ما

نیستیم، اما اثر سوء این عمل ما آن روز خواهد بود. ما مسئول خواهیم بود.

بیانات در دیدار مردم آذربایجان شرقی 1385/11/28

دشمنان سعی کردند مسئله هسته‌ای را در کشور ما از چشم مردم بیندازند، یک عده هم شروع کردند به اینها کمک کردن. عرض می‌کنم همین آدم‌های کوتاه‌فکر و سطحی‌نگر، احياناً هم بعضی‌شان دلدادگی به آن سوی مرزها، می‌گویند: انرژی هسته‌ای را می‌خواهیم چه کار کنیم؟! با این خرج زیاد، با این زحمت زیاد، با این همه دردسر. اما ملت تسلیم نشد. مردم ما بیدار بودند، فهمیدند که مسئله هسته‌ای، فقط مسئله امروز کشور ما نیست؛ مسئله فرادهای کشور و آینده کشور است؛ مسئله سرنوشت کشور است. این حق مسلم خیلی از کشورها و ملت‌هاست، اما مثل شما نمی‌آیند توی میدان تا این حق را مطالبه کنند. نتیجه چه می‌شود؟ نتیجه این می‌شود که آن کسانی که توانسته‌اند انرژی هسته‌ای را به دست بیاورند، در آینده نه‌چندان دوری خواهند توانست سرنوشت انرژی دنیا را در دست داشته باشند. حالا آنها نفت را ندارند، ولی اگر همین نفت - فعلاً انرژی کنونی ما نفت و گاز است - که در اختیار کشور ما و کشورهای این منطقه خلیج فارس هست، در دست دیگران بود و بنا بود آنها به ما بدهند، من بارها گفته‌ام که نه بشکهای، هر بطری‌اش را گرانتر از قیمتی که ما امروز به آنها یک بشکه را می‌فروشیم، به ما می‌فروختند؛ با هزار تحمیل. آنها می‌خواهند فردا که نفتی وجود نداشت در دنیا - نفت که تا ابد نمی‌ماند، تمام می‌شود - اختیار انرژی در دست آنها باشد. ملت‌هایی که می‌توانند خودشان تولید انرژی کنند، نکنند؛ این را می‌خواهند، دنبال اینند. ملت ما این را فهمید، ایستاد. خوشبختانه مسئولان ما آگاهانه دنبال این قضیه رفتند و تصمیمشان هم جدی است، به جاهای بسیار خوبی رسیده‌اند؛ ان‌شاءالله به جاهای بهتری هم خواهند رسید.

بیانات در دیدار مسئولان و کارگزاران نظام جمهوری اسلامی 1385/03/29

ما احتیاج داریم که از سرمایه‌گذاری حمایت بشود؛ کارآفرینی بشود؛ تولید داخلی ترویج بشود؛ با فاجاق و فساد مجذانه مبارزه بشود؛ اشتغال به عنوان یک مبنای اصلی و یک هدف مهم دنبال بشود؛ ثبات و شفافیت و انسجام سیاستها و مقررات اقتصادی انجام بشود - مقررات اقتصادی که امروز یک چیزی بگویم، فردا عوضش بکنیم، فایده‌ای ندارد - مقررات اقتصادی و قوانین ما باید هم ثبات داشته باشند که مردم بتوانند روی آن برنامه‌ریزی کنند، هم باید منسجم باشد و با هم بخواند و شفاف باشد. بازاریابی جهانی، یکی از مهمترین وظایف برای رونق اقتصادی کشور است - که جزو کارهایی است که ما نکرده‌ایم و جزو کم‌کارهای ماست - و اطلاع‌رسانی کامل از فعالیتها و برنامه‌ها؛ ما بایستی اینها را در نظر داشته باشیم. البته برنامه‌های راهبردی اساسی کشور نباید از نظر دور بماند؛ مسئله ذخایر ارزی مطمئن که کشور بتواند با شوکهای اقتصادی و ارزی مقابله کند؛ تأمین منابع تولید و سرمایه‌گذاری؛ برنامه‌های راهبردی تولید و انتقال آب و انرژی در کشور، جزو مسایلی است که ما در چند سال آینده بشدت نیازمان به آنها محسوس خواهد شد؛ اینها بایستی با جدیت دنبال بشود؛ اینها جزو همان مقوله‌ی رونق اقتصادی کشور است.

پرداختن به همکاریهای منطقه‌ای - همین کارهایی که الان انجام می‌گیرد؛ اکو، شانگهای و... - چیزهای لازمی است. ما این چیزها را باید با جدیت دنبال کنیم و همت بگذاریم. از نفت هم باید استفاده‌ی بهینه کنیم. کارشناسها می‌گویند - من خودم وارد نیستم؛ آمار و ارقام از کارشناسهاست - این پنجاه، شصت میلیاردی که ما از طریق فروش نفت به دست می‌آوریم، با نهمصد میلیارد دلار صادرات و معامله و تجارت به دست می‌آید؛ این خیلی مهم است. ما این درآمد را که از طریق نفت به دست می‌آوریم، صرف مسایل روزمره زندگی می‌کنیم؛ این، معنی ندارد؛ بایست اینها با محاسبه‌ی صحیح انجام بگیرد. ما این نفت را ضایع می‌کنیم؛ البته این، کار امروز و دیروز نیست؛ دهها سال است که بنای اقتصاد و پیشرفت کشور روی این روش گذاشته شده است و یک شبه هم نمی‌شود آن را عوض کرد. من ده، دوازده سال پیش به مسئولان آن روز گفتم آن روزی انسان در قضیه نفت احساس رضایت می‌کند، که کشور قادر باشد با اختیار خودش اعلام کند که من مصلحت می‌دانم امروز تولیدم را فلان قدر کم کنم؛ امروز سر فلان تعداد چاه کشور را طبق مصلحت کشور می‌خواهم ببندم؛ امروز می‌خواهم صادرات نفتم را این قدر کم کنم و نفت را در کارهای غیر سوخت مصرف کنم - سوخت، بدترین استفاده‌ی از نفت است و دنیا الی‌ماشاءالله استفاده‌های بهتر از سوخت نفت را کشف می‌کند و پیش می‌رود - آن روز ما می‌توانیم خوشحال باشیم و به نفت خشنود باشیم.

بیانات در دیدار زائرین و مجاورین حرم مطهر رضوی 1385/01/01

درباره مسئله هسته‌ای من یک جمله عرض بکنم. خلاصه‌ی حرف دشمن این است که به ملت ایران می‌گوید شما فناوری هسته‌ای را نداشته باشید. چرا؟ برای اینکه فناوری هسته‌ای، شما را در عرصه‌های مختلف نیرومند می‌کند؛ شما این فناوری را نداشته باشید تا ضعیف بمانید، تا بتوان راحت‌تر به شما زورگویی کرد. مردم باید توجه کنند که اعماق حرف دشمن چیست. مسئله این است، انرژی هسته‌ای و توانایی تولید سوخت هسته‌ای، در طول سالهای نه‌چندان دور آینده، یک نیاز مبرم و قطعی برای ملت ایران است. اگر ملت ایران امروز برای کشور خود فناوری هسته‌ای را تحصیل نکند، چند سال بعد، آن روزی که این جوانها وارد بازار کار و فعالیت می‌شوند، آن روزی که جمعیت ملت ایران میلیونها نفر از حالا بیشتر است؛ آن روز، ملت در یکی از اساسی‌ترین نیازهای خود مجبور است دستش را به طرف بیگانگان و احياناً دشمنان دراز کند. مثل اینکه امروز ما نفت نداشته باشیم؛ نفت یک منبع تمام‌شدنی و تجدیدنپذیر است. نفت تا ابد که باقی نمی‌ماند؛ اگر این‌طور که امروز مصرف می‌شود، مصرف شود، تا بیست سال، بیست‌وپنج سال دیگر نفت ملت ایران تمام خواهد شد. دنیا به جای نفت به سراغ انرژی‌های جایگزین رفته است که از همه مهمتر و قابل اطمینان‌تر، انرژی هسته‌ای است. اگر کشور ما بیست سال دیگر انرژی هسته‌ای نداشته باشد، برای راه‌اندازی یک کارخانه، دستش به سمت کسانی دراز است که پیشرفت ملت ایران را به هیچ قیمتی نمی‌پسندند. آبرو و عزت ملت را می‌گیرند تا یک مختصری از آنچه که در اختیار دارند، به این ملت بدهند.

من یک وقتی در همین مشهد در حضور جمعیت عظیم مردم گفتم، اگر این نفتی که امروز در اختیار ماست، در اختیار اروپا و آمریکا بود، ما برای هر بشکهای باید در مقابل آنها سجد می‌کردیم تا یک بشکه نفت به ما بدهند؛ مگر می‌دادند؟! اینها می‌خواهند پانزده سال، بیست سال آینده ملت ایران برای نیاز صنعتی و کشاورزی خود و برای جریان حیات در کشور خود، محتاج آنها باشد؛ برود در خانه‌ی آنها؛ اهمیت انرژی هسته‌ای این است. حالا می‌گویند انرژی هسته‌ای برای درمان و مصارف پزشکی هم به کار می‌رود؛ بله، اینها هم است؛ اما اینها درجه‌ی چندم است. در درجه‌ی اول این یک نیاز اساسی و اصلی برای کشور ماست. اگر امروز مسئولین و دست‌اندرکاران ما این را تأمین نکنند، بیست سال بعد همه‌ی مردم حق خواهند داشت اینها را لعنت کنند. آن روز هم نمی‌شود به دست آورد. وقتی یک ملت احتیاج به چیزی دارد، به او گرانفروشی می‌کنند، به او نمی‌دهند، او را تحقیر می‌کنند و به او بی‌اعتنایی می‌کنند. آن چیزی که آمریکا به ما می‌گوید، این است که شما این فناوری‌ای را که خودتان هم به دست آورده‌اید، این را بگذارید کنار، ما به شما سوخت هسته‌ای می‌دهیم. یعنی چه؟ یعنی شما نیروگاه بسازید، بعد برای سوخت این نیروگاه بیاید سراغ ما تا ما با هر شرایط و هر قیمتی که دلمان خواست، آن را به شما بدهیم. مثل این می‌ماند که امروز نفت در اختیار آمریکا باشد، بخواد به ما نفت بدهد. شما فرض کنید اگر در این شرایط ما برای تولید انرژی در داخل کشور احتیاج به نفت یا گازوئیل داشتیم و می‌خواستیم آن را از آمریکا بیایم بگیریم، با ما چه رفتاری می‌کردند! ملت ایران را چقدر تحقیر می‌کردند! اینکه می‌گویم انرژی هسته‌ای یا به تعبیر درست‌تر فناوری هسته‌ای، چرخه‌ی سوخت و امکان‌غنی‌سازی هسته‌ای حق مسلم ملت ماست، این به معنای این است که اگر این را امروز برای این ملت تأمین نکنیم، فردا این ملت دست‌گدایی به سوی دشمنان و مخالفین خودش دراز کند. ملت ما زیر بار این حرف نخواهد رفت.

به ما می‌گویند شما نفت دارید، انرژی اتمی می‌خواهید چه کار کنید؛ مگر آمریکا نفت ندارد؛ آمریکا که نفت دارد، چرا انرژی هسته‌ای دارد؟ همین اخیراً رئیس‌جمهور آمریکا گفت، ما باید برای تولید هسته‌ای سرمایه‌گذاری بیشتری کنیم. همه‌ی دنیای پیشرفته دارند می‌روند به سمت سرمایه‌گذاری برای تولید هسته‌ای، آن وقت به ملت ما می‌گویند شما نداشته باشید! این حرف زور را ما قبول نکرده‌ایم و شما ملت ایران بدانید مسئولین کشور قبول نخواهند کرد. بنده به هیچ قیمتی زیر بار این حرف زور نخواهم رفت.

برای ما مسأله‌ی هسته‌یی، مسأله‌ی علمی و اقتصادی است. در مسأله‌ی هسته‌یی، راهی را که تا الان آمده‌ایم و بحمدالله به طور کامل هم موفق بوده‌ایم، اگر بتوانیم در آن پیش برویم و به آخر برسانیم، این یک پیشرفت علمی برای کشور است. جوانان ایرانی در این میدان، مهارت و استعداد و توانایی علمی خودشان را ثابت کرده‌اند؛ این از لحاظ علمی خیلی برای ما باارزش است. از لحاظ اقتصادی هم مقرون به صرفه است. آنها می‌گویند شما از همین نفت و سوخت‌های فسیلی - یعنی منابع تجدیدناپذیر و تمام شدنی - استفاده کنید. این مثل این است که شما بخواهید در باغچه‌ی خودتان سبزی بکارید یا میوه تولید کنید و بفروشید و زندگی‌تان را از آن اداره کنید؛ کسی بگوید نه آقا، شما برو اشیایی که در خانه‌ات هست - آن یادگارهای قدیمی، آن نگین تاریخی، آن فرش زیر پات - بفروش و بخور. ما می‌خواهیم منابع تجدیدناپذیرمان برای نسل‌های دیگر بماند. این‌طور نباشد که بیست سال دیگر، بیست و پنج سال دیگر، این کشور نفت نداشته باشد؛ مجبور باشیم نفت خود را از آمریکا یا از عوامل آمریکا بخریم. ما می‌خواهیم جایگزین نفت داشته باشیم و آن، انرژی هسته‌یی است. آنها می‌گویند نه، نداشته باشید؛ همان نفتتان را مصرف کنید تا تمام شود. اگر می‌خواهید نیروگاه هسته‌یی هم داشته باشید، سوختش را باید از ما بخرید. این حرف زوری است که امروز بخشی از دنیای غرب دارد با ما در میان می‌گذارد. مجرم این قضیه هم باز در درجه‌ی اول امریکا است.

بیانات در دیدار مردم پاکدشت 1383/11/10

ما در همه‌ی میدان‌های بین‌المللی، با منطق و پیرو راه عقلایی - که اسلام این را به ما تعلیم داده - حرکت کرده‌ایم. منطق ما، منطق تدبیر و عقل و پیگیری منافع ملی است؛ در همه‌جا این‌طور است؛ در مذاکرات هسته‌یی با اروپایی‌ها هم همین‌گونه است. آنچه مصلحت ملت است، مسؤولان کشور آن را دنبال می‌کنند. در این مذاکرات، مذاکره‌کنندگان ایرانی و دولت جمهوری اسلامی جدی هستند؛ منتها طرف مقابل هم - که چند کشور اروپایی هستند - به‌طور جدی و واقعی وارد میدان مذاکره بشوند؛ ولی تا امروز متأسفانه این‌طور نبوده است. تا امروز این چند کشور اروپایی نشان نداده‌اند که حقیقتاً دنبال حل مسأله‌اند. این برای استکبار جهانی مشکل است که ملت ایران توانسته باشد با اراده و توانایی‌های ذاتی خود گام بزرگی را در راه علم و فناوری بردارد؛ مثل انرژی هسته‌یی. اینجا می‌خواهند انرژی کشور همیشه وابسته به نفت باشد، که نفت هم تحت تأثیر سیاست‌های قدرتهای جهانی است. می‌خواهند ملت‌ها را با ریسمان‌های نامرئی همیشه در مشت خودشان نگه‌دارند؛ ملت ایران این را قبول نمی‌کند.

بیانات در دیدار جمعی از مسئولان جهاد دانشگاهی 1383/04/01

و اما مسأله‌ی فناوری هسته‌یی و آن مقداری که ما دنبالش هستیم، مقوله‌ی دیگری است. این‌جا فقط اشتراکی که دارند، در ماده‌ی اورانیوم است. آن، اورانیوم نود درصد و صنعت پیچیده‌ی سلاح‌سازی را احتیاج دارد، و این، اورانیوم بین سه و چهار درصد برای سوخت نیروگاه اتمی، که امروز ما در بوشهر داریم. اورانیوم غنی‌شده‌ی سه تا چهار درصد کجا و بالای نود درصد کجا! این چیزی است که طبق مقررات بین‌المللی برای همه آزاد است و هیچ اشکالی ندارد؛ همه‌ی کشورها اگر به اورانیوم نیاز داشته باشند - یا نیاز هم نداشته باشند - می‌توانند آن را تا سه، چهار درصد تولید کنند. معاهده‌ی بین‌المللی MPT هم وجود دارد که همه قبول کرده‌اند، ما هم قبول کردیم و از لحاظ مقررات جهانی هم هیچ اشکالی ندارد. اگر ما این فناوری را نداشته باشیم، معنایش این است که فردا که راکتور هسته‌یی بوشهر ساخته شد، ما برای سوختش باید برویم در خانه‌ی این کشور و آن کشور را بزنیم و بگوییم به ما سوخت بدهید. اگر یک روز به هر دلیلی - به دلیل سیاسی، مسائل بین‌المللی و یا روابط دوجانبه - نخواستند به ما سوخت بدهند، یعنی این‌که ما دیگر نیروگاه نداریم؛ آنها این را می‌خواهند. آنها می‌خواهند شما بخاری را داشته باشید، نفت بخاری دست آنها باشد. یعنی وابستگی را با ایجاد راکتور هسته‌یی بیشتر کنند، نه کمتر.

آنچه امروز جنجال امریکاییها علیه ایران را به وجود آورده و اینها را دستپاچه کرده، این است که اینها دارند می‌بینند که ایران نیروگاه هسته‌یی را به وجود آورده و می‌تواند برق هسته‌یی تولید کند و سوخت و خوراک آن را هم خودش در داخل تولید می‌کند. این، اولین نقطه‌ی نگرانی اینهاست. من یک وقت گفتم که اگر نفت در اختیار آنها بود و ما احتیاج به نفت داشتیم، یک بطری نفت را به قیمت پدر و مادرشان به ما می‌فروختند. این‌طور نبود که یک بشکه‌ی نفت را مثلاً فرض کنید بیست، سی یا سی و پنج دلار - و در واقع مفت - که ما الان داریم می‌فروشیم، بفروشند. ولی می‌بینید که کشورهای دارای نفت، سرمایه‌ی تجدیدنشدنی خودشان را تبدیل می‌کنند به یک پول ناقابل. اینها می‌خواهند همین معادله را در مسأله‌ی سوخت اتمی به وجود بیاورند؛ یعنی کاری کنند که اگر ما نیروگاه اتمی هم داریم، برای سوختش محتاج آنها باشیم.

بیانات در دیدار جمعی از مسئولان جهاد دانشگاهی 1383/04/01

یاوه‌گوها و یاوه‌بافها بیخود سعی نکنند این‌طور بپراکنند که چه لزومی دارد این کار و چرا دنبالش می‌کنند؛ نه، این نیاز ملت ایران است. امروز کشورهای پیشرفته‌ی دنیا بیشترین یا سهم مهمی از انرژی برق خودشان را از نیروگاه‌های هسته‌یی تولید می‌کنند، نه از نفت که هم سرمایه‌ی دودزاست، و هم تمام شدنی و هم قابل تبدیل به چیزهای بسیار ارزشمندتر از سوخت. آنها که می‌خواهند ملت‌های دارای نفت را از این موهبت محروم کنند، می‌گویند شما که نفت دارید، دیگر به انرژی هسته‌یی چه نیازی دارید؟ مگر باید نفت را تمام کنیم، بعد دست به طرف شما حتماً دراز کنیم! سرنوشت ملت‌ها نیاز به شماست؟ آنها می‌گویند نفت را مصرف کنید، بعد دستتان که خالی شد، محتاج ما شوید؛ بیا بید در خانه‌ی ما. ملت ما نمی‌خواهد این را قبول کند و ما باید به سمت انرژی هسته‌یی برای تولید برق برویم؛ این نیاز کشور ماست؛ باید به این راه برویم، والا عقب‌ماندگی‌های یکی دو قرن گذشته باز هم مضاعف خواهد شد و آن وقت یک قرن دیگر این ملت را عقب می‌اندازند. بنابراین رفتن دنبال این کار وظیفه‌ی ملی است. وقتی که دنبال این کار می‌رویم، بایستی قضیه را بومی کنیم و اگر بومی نکنیم، باز همان وابستگی و باز همان نیاز است. وقتی می‌خواهیم وابسته نشویم و کار بومی باشد، البته فشار هست. باید در مقابل فشارها مقاومت کرد. آنهایی که نفهمیده‌اند علیه این فکر حرف می‌زنند، نمی‌فهمند و ملت‌ها نیستند که دارند به این ملت خیانت می‌کنند و همان چیزی را که آمریکا می‌خواهد، بیان می‌کنند و بر زبان می‌آورند؛ چه لزومی دارد؟ چه احتیاجی داریم؟ ولش کنیم! بله، معلوم است که آنها دلشان می‌خواهد ما هیچ چیز تولید نکنیم و غذای حاضرمان را هم از آنها بگیریم؛ به شرطی که پول داشته باشیم. وقتی هم نداشتیم، اگر ملت از گرسنگی بمیرند، آنها که ابایی ندارند؛ چون هزارهزار می‌کشند و از مردن هزارهزار و میلیون میلیون هم هیچ باکی ندارند. وظیفه‌ی ملی ما امروز این است که دنبال این فناوری و فناوری‌های مشابه، هر چه که ما را به اوج قله‌ی علم نزدیک کند، برویم و امروز دنبال کردن آن برای ملت ما واجب است و برای کسانی که می‌توانند، وظیفه‌ی آنهاست تا بتوانند ملت را به عزت برسانند و از وابستگی رها کنند.

بیانات در دیدار کارگزاران نظام 1382/08/11

یکی از مسائلی که در این مذاکرات جهانی مطرح شد و آن را بعضی از اروپاییها و دیگران گفتند، این بود که ما نه تنها با انرژی اتمی صلح‌آمیز در ایران مخالفتی نداریم، بلکه خودمان برایشان نیروگاه می‌سازیم و خوراکش را هم می‌دهیم. از نظر ما این موضوع قابل قبول نیست؛ زیرا آن نیروگاهی که غربیها بخواهند برای ما بسازند و سوختش را هم بدهند، به درد ایران نمی‌خورد؛ آن به گروهان دادن ایران و ایرانی است؛ من یک وقت راجع به نفت گفتم اگر این نفتی که دست کشورهای این منطقه است، در دست اروپاییها بود و بنا بود آنها به شما مردم ایران و مردم سایر کشورهایی که امروز نفت تولید می‌کنند، بفروشند، برای هر استکانش جان شما را می‌گرفتند! حالا میلیونها بشکه را به قیمت ثمن‌بخس می‌خرند و پولی که بابت آن می‌دهند، مثل ندادن است. اگر غربیها بخواهند سوخت نیروگاه ما را بدهند، آن را به هزاران شرط می‌دهند؛ چرا فلان حرف را گفتید؟ نمی‌دهیم؛ چرا فلان حرف را نگفتید؟ نمی‌دهیم! جمهوری اسلامی زیر بار این حرف‌ها نمی‌رود. ما سوخت نیروگاه را خودمان تولید می‌کنیم، که از لحاظ مقررات بین‌المللی هم مجاز است. البته تهیه سوخت دارای فناوری بالا و فرآیند بسیار مهم، پیچیده، حسّاس و اثرگذار در سطح عام و فناوری کشور است.

بیانات در دیدار جمعی از کارگران و معلمان 1381/02/11

این مسأله قطع یکماهه نفت که ما گفتیم، یک مسأله اساسی است. با این مسأله نمی‌شود سطحی برخورد کرد. البته یک مسأله نمایشی هم نیست که دولتی تنها بایستد و بگوید من نفت خود را قطع می‌کنم؛ معلوم نیست چه طوری قطع می‌کند یا نمی‌کند. این یک مسأله جدی و واقعی است و باید همه تصمیم بگیرند.

آمدند گفتند که قطع نفت به ضرر کشورهای قطع کننده است؛ در حالی که این طور نیست؛ این خطای در محاسبه است. قطع نفت به ضرر ملتها نیست؛ به سود آنهاست. همین الان شما می بینید در نوسانات قیمت نفت، چند صباح قیمت به بیست و چهار دلار، بیست و پنج دلار می رسد؛ اما بعد از چند روز به پانزده دلار، شانزده دلار کاهش پیدا می کند. از بالا رفتن و پایین آمدن قیمتها ملتها این همه ضرر می بینند؛ چون اختیار در دست دیگران است. با قطع یک ماه نفت، این قدرت تصمیم گیری در ملت های اسلامی آشکار خواهد شد. ملتها و دولت های اسلامی نشان می دهند که می توانند علیه دیکتاتوری بین المللی و علیه خواست زورگویانی که فقط به سرنیزه متکی هستند، اقدام کنند. باید این کار را بکنند؛ این اجتناب ناپذیر است. البته بعضی از دولت ها مواضع خوبی اتخاذ کردند. دولت سوریه و دولت لبنان شجاعانه ایستادند؛ مواضعشان، مواضع خوبی است؛ لیکن همه دولت های عربی، همه دولت های اسلامی و دولت های صادر کننده و تولید کننده نفت باید به این وظیفه تاریخی خود اهمیت دهند. تاریخ در آینده روی این اقدام های تعیین کننده قضاوت خواهد کرد؛ امروز هم ملت ها قضاوت می کنند. امروز ملت ها بر این اساس نسبت به دولت های خود و نسبت به صداقت و دلسوزی و پاکدامنی آنها تصمیم گیری می کنند.

بیانات در دیدار جمعی از کارگران و معلمان 1378/02/15

ما امروز دنبال استقلال اقتصادی هستیم؛ دنبال رها شدن کشور از وابستگی به نفت هستیم. امروز می خواهیم در وضع اقتصادی کشور ترتیبی داده شود که پایین آمدن فلان مقدار از قیمت یک بشکه نفت، نتواند در کشور ما این همه تأثیر بگذارد. این کارها چگونه ممکن است؟ اگر ما بخواهیم خودمان را از نفت بی نیاز کنیم، غیر از این است که باید به محیط کار، به جامعه ی کارگری، به مسأله ی کارگاهها و به مسأله ی آموزش کارگران، اهتمام ویژه ی بشود؛ البته دولت بحمد الله در این کارها مشغول است. حقیقتاً برادران ما در دولت، کارهای بازرشی انجام می دهند؛ اما می خواهیم عرض کنم که یکی از اساسی ترین کارهای کشور این است. هم مجلس، هم دولت، هم مسئولان گوناگون، باید به مسأله ی کار و کارگر به چشم موضوعی که گاهی با آن مواجه می شوند و یک تنگنایی پیدا می شود، نگاه نکنند؛ به چشم یک مسأله ی اساسی و حقیقی کشور نگاه کنند. کارگران ما البته نجیبند، مؤمنند، هوشیارند و متوجه توطئه های دشمن هستند. اگر این خیل عظیم کارگری ما، مردمان هوشیاری نبودند و به انقلاب و دین و دولت و نظامشان علاقه نداشتند، امروز دشمنان ما در محیط های کارگری فاجعه می آفریدند. الان هم تلاش می کنند، اما این ها قویند. کارگران ما این قشر نجیب، این قشر مؤمن، این قشر زحمتکش بحمد الله هوشیار و متوجهند و زیر بار توطئه های آنها نمی روند. باید این تلاش هایی که می شود، ادامه پیدا کند و تقویت شود. توسعه ی اقتصادی، بدون تقویت مسائل کار و نگاه به کار، امکان پذیر نیست. این انسانی که خودش را صرف این کار می کند، باید بداند که نظام پشتیبان اوست.

پیام به رئیس مجمع تشخیص مصلحت نظام برای رسیدگی به موارد پیشنهادی دولت 1378/01/19

- گسترش هرچه بیشتر صادرات غیر نفتی به منظور کاهش انکاء اقتصاد به نفت.

بیانات در دیدار زائرین و مجاورین حرم مطهر رضوی 1378/01/01

من از سه چهار سال پیش به این طرف، بخصوص تأکید کرده ام تا آنجایی که می توانید، باید وابستگی اقتصادی کشور را به نفت، کم کنند. نفت، کالایی است که ما داریم. البته ارزشمند است و باید از این هم استفاده شود؛ منتها امروز سرنوشت این کالا به دست صاحبان نش که ما باشیم نیست، به دست بیگانگان است! طبیعی است اقتصاد که بر پایه ی کالایی است که قیمت گذاری آن در دست دیگران است، همین مشکلات را هم دارد؛ یک روز می شود بشکه های هجده دلار و بیست دلار، یک روز هم ناگهان به هفت و نیم دلار و هشت دلار تنزل می کند! ما احتیاجی نداریم به اینکه این کالا را این طور مصرف کنیم. ما می توانیم در داخل کشور، از منابع فراوان و عظیمی که وجود دارد، استفاده کنیم و دولت، امروز در فکر این مسائل است. البته چند سال است که دنبال این قضیه اند؛ منتها من این را هم به شما عرض کنم: کیفیت بنای هندسه ی اقتصاد کشور، از دوران رژیم وابسته ی پهلوی، کیفیت غلطی بوده که تغییر دادن آن تا امروز، کار دشواری بوده است. بخصوص در دوران جنگ که فرصت سازندگی و تولید هم نبود، همان روش وابستگی به نفت، ادامه پیدا کرد؛ روز به روز تشدید شد، یا لافاقل همان طور ادامه یافت. مسئولین کشور، دولت خدمتگزار و علاقه مندان به سرنوشت این کشور می توانند این روش را عوض کنند و این شاء الله عوض خواهند کرد. این خواب خوشی است که کمپانی های نفتی و وابستگان به آنها در دنیا دیده اند که خیال می کنند این ملت، همیشه خودش را وابسته نگاه خواهد داشت! عزیزان من! البته این تصمیمها نیاز به فضای برادرانه دارد.

بیانات در خطبه های نماز جمعه 1377/10/04

ماده ی ارزشمندی که امروز دنیا جانش به آن بند است یعنی نفت به ملت های خاصی متعلق است عمدتاً در همین منطقه ی خود ما، مقداری هم در جاهای دیگر اما سرنوشت این ماده، قیمت گذاری و مصرفش، دست دیگران است و صاحبان اصلی در آن کمترین نقش را دارند! یک روز سیاست های آنها به نحوی اقتضا می کند که قیمت را اندکی بالا ببرند، تا فلان دولت پولدار شود و برود جنس های آنها را بخرد؛ لذا مقداری قیمت را بالا می برند. یک وقت سیاستها اقتضا می کند که چند کشور را دچار تنگنای اقتصادی کنند، پس قیمت نفت باید پایین بیاید؛ لذا قیمت نفت پایین می آید؛ از داخل «اوپک» هم به آنها کمک می شود؛ دولت و ملت ما باید یک فکر اساسی برای این مشکل بکنند.

من دو، سه سال قبل از این گفتم که آرزو می کنم یک روزی در چاه های نفتمان را ببندیم و به دنیا اعلام کنیم که می خواهیم یک مدّت نفت نفروشیم. البته این آرزوی دوردستی است؛ دسترسی به آن بسیار مشکل است و آسان هم نیست. خدا لعنت کسانی را که از اوّلی پیدا شدن چاه های نفت در این کشور بخصوص آن وقتی که قیمت نفت مقداری گران شد اساس و بنای کار را در این کشور بر روی درآمد نفت گذاشتند، که بعد از انقلاب هم به خاطر گرفتاری های متعدّد، همان وضع کم و بیش ادامه پیدا کرد. سالهاست که دولت های ما هم این دولت فعلی، هم دولت های قبلی درصد بودند که وابستگی به نفت را کم کنند؛ تلاش هایی هم کردند، اما کار سختی است. فعلاً وضعیت این است که درآمد دولت کم است.

بیانات در دیدار زائرین و مجاورین حرم مطهر رضوی 1377/01/01

مسئولین اقتصادی دولت، برنامه ی کشور را طوری تنظیم می کنند که هیچ گونه ضربه ای بر مسائل اساسی کشور وارد نیاید. این کار را کرده اند و می کنند؛ خیلی هم خوب است. قیمت نفت، در دوران جنگ از این هم کمتر بود، ولی به خوبی گذرانیدیم. در زمان ریاست جمهوری بنده، قیمت نفت که امروز هر بشکه ای حدود دوازده دلار است از هجده دلار به دوازده دلار رسیده است به هشت دلار، به هفت و نیم دلار رسید و گذرانیدیم! وقتی مسئولین بر کار خودشان مسلط باشند و مردم را پشت سر خودشان داشته باشند، می توانند انجام دهند. ما آن روز، جنگ را هم داشتیم که خرج جنگ هم خرج خیلی عظیمی بود پس این کافی نیست. در کنار این، مسأله ی صرفه جویی مطرح است.

عزیزان من! در کشور ما، اسراف زیاد می شود! ما از چند طرف ضربه ی اقتصادی می خوریم؛ از جهت نفت هم ضربه ی اقتصادی می خوریم! نفت، ثروت ملت ایران و ثروت دولت است که نماینده ی ملت است اما درآمد دولت تولیدکننده ی نفت، کمتر از درآمد دولتی است که کمپانی های نفتی آن، نفت ما را می خردند و آن دولت از آنها مالیات می گیرد! شما ببینید چه ظلم بزرگی در دنیا انجام می گیرد و اتفاق می افتد! یعنی تجار و کارخانه داران فلان کشور صنعتی که نفت را از خلیج فارس می خردند و به آنجا می برند، دولت از آنها مالیات می گیرد به خاطر نفتی که آنها می خردند و وارد می کنند آن مالیاتی که او به خاطر این نفت می گیرد، بیشتر از آن قیمتی است که دولت تولیدکننده و صادرکننده ی نفت، به خاطر فروش نفت خودش می گیرد! آیا این ظلم نیست؟! این ظلمی است که کشورهای صنعتی می کنند؛ اعمال نفوذی است که می کنند. این یک ضرر!

بنده از چند سال قبل دو، سه سال قبل شعار تکیه بر «اقتصاد منهای نفت» را با مسئولین کشور در میان گذاشتم؛ آنها هم انصافاً استقبال کردند. البته کار آسانی نیست.

این کار در طول یک سال و دو سال و پنج سال، انجام نمی‌گیرد؛ باید به مرور و بتدریج انجام گیرد، که ما برای اداره‌ی امور کشور، برای کارهای گوناگون کشور، برای واردات و خدمات کشور، برای آموزش و پرورش و بودجه‌ی جاری کشور، مجبور نباشیم نفت را که ذخیره‌ی ماست، بفروشیم و گندم، یا شیر خشک وارد کنیم! این غلط است.

چند سال است که این مطلب را به مسئولین گفته‌ایم؛ مسئولین هم چه در دولت قبل، و چه در دولت فعلی جدّاً این قضیه را دنبال کردند و می‌کنند که شاید بتوانند؛ اما کار دشوار است. این خشت کجی است که در زمان رژیم پهلوی گذاشته شده است. آن جوانانی که نمی‌دانند رژیم گذشته با این کشور چه کرده است، بدانند یکی از دهها کار خیانت‌آمیزی که کردند، این است! اقتصاد این کشور را متکی به نفت کردند که به آسانی هم نمی‌شود آن را تغییر داد و دگرگون کرد! این ملت اگر بتواند، باید با صادرات گوناگون صادرات میوه، صادرات معادن گوناگونی که در این کشور هست، تولیدات صنعتی، کشاورزی و خدمات این کشور را اداره کند.

نفت، ذخیره‌ی همیشگی این ملت است و می‌ماند. اولاً از آن برای ساخت زیربناهای ماندگار و دیگر سرمایه‌های اساسی کشور استفاده می‌شود. ثانیاً به وسیله‌ی قدرت نفت، ملت ایران می‌تواند در صحنه‌ی سیاست بین‌المللی، ابراز قدرت کند. یک‌وقت اعلان کند که من می‌خواهم نفتم را شش ماه نفروشم! همه‌ی دنیا را تحت تأثیر قرار می‌دهد؛ همه‌ی سیاست‌ها را تحت تأثیر قرار می‌دهد. یا بگویند می‌خواهم این قدر کم کنم، یا این قدر زیاد کنم! این در طول زمان انجام می‌گیرد. پس از این طرف، ملت ایران ضرر می‌کند، از آن طرف هم مسئولین کشور، همین پول نفت را به خاطر نیاز کشور می‌دهند و گندم وارد می‌کنند! بعد وقتی که این گندم وارد می‌شود، وقتی که آرد می‌شود، نان می‌شود و پا به سفره‌ی من و شما می‌گذارد، آنجا ضایع می‌شود! امروز ما آن مقداری که از ضایعات نان ضرر می‌بینیم از هیچ ضایعه‌ی مادکای ضرر نمی‌بینیم! یعنی همین نان خشکی که از خانه‌ی من و شما خارج می‌شود که به نظر ما هم هیچ نمی‌آید معادل بخش عظیمی از قیمت گندم وارداتی ماست! این مطلب را دولتی‌ها مسئولین می‌گویند؛ امنای من و شما می‌گویند!

بیانات در خطبه‌های نماز جمعه‌ی تهران 1375/10/28

من یک‌وقت عرض می‌کردم که اگر یک روز نفت منطقه‌ی خاورمیانه تمام شود- که ممکن هم هست چنان روزی پیش آید- دولت‌ها باید به فکر باشند. اینکه ما این قدر روی اقتصاد بدون نفت تکیه می‌کنیم و اصرار داریم که هرچه ممکن است، درآمد کشور را از نفت به درآمدهای دیگر ببریم، به همین خاطر است. امروز بعضی از کشورها- از جمله خود آمریکا- نفت خودشان را استخراج نمی‌کنند؛ نفت وارد می‌کنند، چون به این قیمتی که نفت را می‌خرند، یعنی در واقع مفت! نفت صادرکنندگان این منطقه، با استخراج هرچه بیشتر و فروختن هرچه بیشتر به این ثمنِ بَخس، بعد از گذشت چند سال تمام می‌شود؛ ولی چاههای آنها هنوز نفت خواهد داشت. البته چاههای نفت آمریکا، به برکت وفور چاههای نفت ما نیست- چاههای متوسطی است- ولی به‌هرحال نفت هست. آن روزی که آنها نفت داشته باشند و کشوری مثل ما العیادُ باللّٰه نفت نداشته باشد و بخواهد از آنها نفت بخرد- که امیدوارم چنین روزی پیش نیاید- آنها بابت هر شیشه‌ی نفتی که به ما بدهند، ده برابر قیمت یک بشکه‌ی نفت از ما پول خواهند گرفت! آنها به ما نفت می‌دهند؟ کسانی که جلو چشمشان، ملتها از گرسنگی می‌میرند، ولی گندمشان را در دریا می‌ریزند و به ملتهای گرسنه نمی‌دهند، برای اینکه قیمت گندم پایین نیاید، به کسی نفت خواهند داد؟!

بیانات در اجتماع زائران و مجاوران حرم رضوی 1375/01/04

البته من یک نگرانی مختصری دارم- که مربوط به امروز هم نیست؛ سالهاست که این نگرانی را دارم- و آن این است که باید اقتصاد ملت ایران از نفت جدا شود. این مسئله را اخیراً به دولت خدمتگزار ابلاغ کرده‌ایم که برایش برنامه‌ریزی کند و در حال برنامه‌ریزی است و کارهایی هم انجام داده است. ما باید کاری کنیم که ملت و دولت ایران، وابسته به نفت خود نباشند. چون متأسفانه، امروز در دنیا نفت به سیاستهای بین‌المللی، کمپانیها و غارتگران بزرگ و جهان‌خواران و مستکبران وابسته است. در حقیقت، نفت در مشت آنهاست. هرگاه بخواهند، قیمتش را پایین می‌آورند، تولید را کم یا زیاد دور می‌کنند، یکی را از دور خارج یا وارد دور می‌کنند! نفت مال ماست؛ اما سیاستش در دست دیگران است! چنین سرمایه‌ی مایه‌ی دردسر است.

البته دولت ما امروز جدّاً اکثر استفاده را از نفت می‌کند و باید هم بکند. اما باید کاری کند که بتواند روزی به دنیا اعلام نماید که از امروز تا شش ماه دیگر، تا یک سال یا چهل روز دیگر، می‌خواهیم در چاههای نفت را ببندیم. می‌خواهم یک قطره نفت صادر نکنم. دولت باید بتواند تصمیم بگیرد. باید به نفت احتیاج نداشته باشد. ما ثروت، منابع طبیعی و تولیدات داخلی زیاد داریم. امکانات تولید ثروت در داخل کشور، خیلی زیاد است. روزی به خاطر جنگ، این کارها عملی نبود، ولی بحمد اللّٰه امروز عملی است. باید هم انجام گیرد و انجام دهند. دولت هم این کار را می‌کند، باید هم بکند. ما هم اخیراً اعلام و ابلاغ کرده‌ایم که این کار شروع شود و مقدمات کار، در حال انجام است. ممکن است این طرح در مدت یک سال، دو سال، سه سال یا پنج سال نتیجه بدهد. اگر به فضل پروردگار، چنین شود، بسیاری از مشکلات این کشور کاهش پیدا خواهد کرد. البته به شرط اینکه همه‌ی ملت؛ همه‌ی کسانی که بازوی توانا، فکر و قلم فعال، زبان گویا و دل بیدار دارند، پشت در پشت، با همین وحدتی که امروز در میان این ملت است، تلاش کنند و نگذارند مردم تقسیم شوند.

بیانات در دیدار جمعی از کارگران و معلمان 1373/02/13

آرزوی واقعی من- که البته ممکن است به این زودیها قابل تحقق نباشد- این است که ما در چاههای نفت را ببندیم و اقتصاد خود را براساس کالاها و محصولات غیر نفتی بنیاد نهیم. یعنی فرض کنیم این کشور، کالایی به نام نفت ندارد. البته این کار ممکن است در این سالها و به این زودیها عملی نباشد. زیرا دشمنان ایران در دوران رژیم وابسته و فاسد پهلوی، بیش از حد تصور خراب‌کاری کرده‌اند و چنان ملت و کشور ما را به نفت وابسته نموده‌اند که نشود به این آسانی چنین کاری را کرد. اما روزی باید این کار بشود و آن روز، روزی است که ملت ایران بدون اینکه سرمایه‌های خود را مفت و مجّانی به دست کسانی بدهد که با کمال خیانت از ثروت ملی کشورها استفاده می‌کنند، با تکیه بر امکانات ذاتی، روی پای خودش بایستد.

متأسفانه امروز این کار امکان‌پذیر نیست. امروز به خاطر خیانت بعضی از کشورهای تولیدکننده‌ی نفت و همدستی‌شان با دزدان غارتگر بین‌المللی، به جای اینکه نفت، وسیله‌ای در دست کشورهای تولیدکننده‌ی آن برای کسب سود یا استفاده‌ی سیاسی و اقتصادی باشد، به عکس به عنوان وسیله‌ای در دست مصرف‌کنندگان قرار دارد! درست مثل جنسی است که نوی سرش خورده باشد! در حالی که نفت، جنسی است که اگر امروز آن را به دنیا ندهند همه جا فاقد نور و حرارت و حرکت و صنعت خواهد شد. تمدن صنعتی امروز، پایه‌اش بر ماشین استوار است. اگر نفت نباشد، این ماشین از حرکت خواهد ایستاد. اهمیت نفت ما تا این اندازه است.

البته نفت ما که می‌گویم، منظور نفت کلّ این منطقه و دیگر مناطق نفت‌خیز دنیا است. این منطقه بخش عمده‌ای از نفت جهان را داراست. یعنی همان دولتهایی که دستشان با دزدان غارتگر بین‌المللی یکی است، متأسفانه بخش عمده‌ای از نفت را صاحبند. امروز جنس به این ارزشمندی به‌منزله‌ی ابزار در دست مصرف‌کنندگانی است که شدیداً به آن احتیاج دارند. آنها چنین سیاستی را از دهها سال پیش تا به امروز، طرّاحی و اجرا کرده‌اند و متأسفانه همواره عده‌ای از سیاستمداران خائن کشورهای وابسته نیز، با آنها همکاری می‌کنند. در چنین وضعیتی اگر ملت ایران- اعم از کارگر ایرانی، جوان ایرانی، تولیدکننده‌ی ایرانی و معلّم ایرانی- با همه‌ی تلاش و غیرت خود وارد عمل شود و این کشور را به گونه‌ای بسازد که به خاطر صادرات و واردات و نیازهای مصرفی، محتاج فروش نفت خود، آن هم با این قیمت پایین نباشد، ببینید چه خدمت بزرگی به امروز و آینده‌ی این کشور خواهد بود!

بیانات در دیدار زائرین و مجاورین حرم مطهر رضوی 1373/01/01

ن یک وقت خطاب به بعضی از سیاسیون که در کشورهای دیگر تولید کننده فعال نفت هستند، نکته و سؤالی مطرح کردم و گفتم: «ما امروز نفت داریم. کشورهای حاشیه

خلیج فارس، بعضی کشورهای آفریقای و بعضی کشورهای آسیای هم، نفت تولید می‌کنند. این نفت گرانقیمت را به قیمت‌های ارزان و به بشکه‌ای چندین برابر کمتر از قیمت حقیقی آن، از اینها می‌خرند. این کشورها هم چون به پول فروش نفت احتیاج دارند، بالاجبار آن را با قیمت پایین می‌فروشند. آنگاه مستکبرین می‌روند و از این نفت، حداکثر استفاده را می‌کنند.» سؤالی که مطرح کردم این بود. گفتم: «حالا فرض کنید به جای کشورهای عربستان، ایران، اندونزی، امارات، کویت و غیره و غیره، نفت در اختیار امریکا و انگلیس و ایتالیا و بعضی کشورهای دیگر اروپایی بود و ما می‌خواستیم از آنها نفت بخریم. شما را به خدا، حاضر بودند حتی یک قطره نفت به ما بدهند؟! اگر شما می‌خواستید یک بشکه نفت از آنها بگیرید، صد گونه شرط و شروط می‌گذاشتند و بعد هم به هر قیمتی که دلشان می‌خواست، آن را به شما می‌دادند! امروز همان نفت، یعنی همان مایع ذی‌قیمت را، با استفاده از خیانت بعضی از دولتهای تولید کننده نفت، که دستشان در دست آنهاست، به کمترین قیمت ممکن می‌خرند و در واقع غارت می‌کنند و می‌برند و از آن، همه اساس مدنیّت صنعتی کنونی را بر پا می‌دارند. روشنایی‌شان از نفت ماست؛ گرمایشان از نفت ماست؛ حرکتشان از نفت ماست؛ کارخانه و مصنوعاتشان هم از نفت ماست!»

